

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, fehért mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félévire 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy hónapra 1 ft. — Az esti kiadás külön küldésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél-évre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy hónapra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordantza 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetéseket felvételre: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjen László könyvkereskedésben. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse old. Zeitungs-Agent.

Nyitléri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A balatonfüredi Szeretetháza, a 616 számú adakozási iv mellékése mellett ft. Várady Móríc ur a róm. kath. főgymnasium igazgatója szerkesztőségünkhez áttett 70 % az az hetven frtkot o. é., mely összeget mai napon postaltalványban b. Eötvös Loránd ő méltóságához felküldöttünk, hova az adakozók névsorának lapunkban közreadása után az ivet és mellékleteit is utnak indítjuk mielőbb.

Deficit!

(+) Az 1871-ki államköltségvetést vizsgálva elszomorító alakként áll előnkbe a 18 milliót haladó deficit. Ez bizony egyetlen országban sem kedves vendég, mert az adósság csinálás az államokra nézve is oly sikamlós lejtő, a melyre, ha valamelyik realépett, csaknem lehetetlen megtartozkodnia: alább és alább sikklik azon, még pedig nem valami biztos talapa.

1867 óta felelős kormányunk óvatossággal kikérte ama lejtőt, a minthogy a rendes és rendkívüli bevételek szaporodása czélszerű felhasználása és fokozása által sikerült is az 1869-ki 12 millió deficitet teljesen fönnöznie a nélkül, hogy a nép vállaira akár új adóemek behozatala, akár kölcsönök felvétele által újabb terüh járult volna.

A közelebbi budgetvita eléggé hosszadalmas s így részletezett volt arra, hogy kitüntesse azon elveket, melyeket jelenlegi pénzügyünk államháztartásunk rendezése körül érvényesíteni törekszik, s melyek az okos gazdálkodást tartják szem előtt kiadásaink valamennyi ágáiban.

Hanem ennek daczára 1871-ki államköltségvetésünk 18 1/2 millió hiányt mutat fel és pedig: a rendes szükséglet fedezeténél 4 3/10 milliót, a rendkívüli kiadások fedezésénél 12 5/10 milliót.

Valjon mi okozza e tetemes hiányt, bár nem költségeink haszontalan dolgokra, sőt ott is fukarkodunk — kényszerűségből, — hol többet, igen sokat kellene kiadnunk, például: népnevelési czélokra, közlekedési eszközöknek fölépítésére stb.

A kik mindenben és mindenkor a kiegyezési művet szeretik hibáztatni, megtámadni, bizonyonnyal a közönségyi quotára fognak mutatni, mint a deficitnek állandó és valódi forrására. Pedig ez a felfogás egészen téves.

Mi ezt a quotát az állandó hadsereg fenntartására, az államadósságok kamatainak és a külügyi költségeknek fedezésére fizetjük; már ezekre, akár melyeket vegyük tüzetes vizsgálat alá, ha közösen nem conferálnánk lajthántuli szövetségeseinkkel, hanem mint különálló állam akarnók fedezni azokat, legalább is másfél annyit kellene költenünk; ez uton tehát mit se lehetne a 31 3/10 millióból meggazdálkodnunk, sőt legalább is 20 millióval kellene azt pótolnunk, s így deficitünk, ha ma elfutjók a kö-zösséget nem 18 — hanem 38 millió is lehetne.

Nem a legfőbb államterhek méltányos megosztása ró népünk vállaira nagyobb terhet, hanem a jelen mostoha idők, a mindenkit inproductiv kiadásokra kényszerítő viszonyok, a politikai láthatár borus volta.

TÁRCZA.

A kenyérnövények tenyésztete, a föld különböző szélességi fokai alatt. —

A földnek beültetése és művelése bármely egyébnél is szembetűnőbben mutatja mindazon egyszerű változásokat, melyeket az emberek szorgalma és vállalkozási szelleme földünk felületén létre hozott. Mily különböző jellegű nyernének a polgárosult világ minden országai, ha területeikről — föltéve, hogy az lehetséges volna — mindenféle idegen származású növényt eltávolítanánk, s csak az őseredeti termékek tenyésztését engednők meg?

Azon határvonalok, melyeken belül a kenyérnővények s más, az emberek táplálására alkalmas növények és termények tenyésznek, még teljesen ugyanazonos földrajzi feltételek alatt is felette különböző módon szoktak változni. Így például a gabnővények legészakibb vonala Skandináviában és Finnországban az északi szélesség 70-ik foka (é. sz. 70°) által van meghatározva, mely magasságig még az árpa és burgonya is elég jól tenyészik, míg ellenben kelet és nyugot felé oly tetemesen alább száll, hogy már a Farői szigetek (61 1/2° és 62 1/2° ész. szél. közt) felette kevés és gyenge árpat teremnek. Így van ez Islandban és Grönlandban is (ész.

Mily erős, saját eleme és hatalma által védett állása van Angliának, mégis millió és millió fontokat fordít ép most hadserege újja alakítására, növelésére; lehet-e valaki közöttünk, ki nekünk, a pusztában járó, más felfalására kész oroszánok közt állóknak azt tanácsolhatná: rakjuk le fegyvereinket, adjuk át magunkat a gondtalan meghunyászkodásnak, mások kegyétől várván azt, mit csak saját előrelátásunk és erélyünk biztosíthat. Az államadósságtól se szabadulhatunk mi, kiknek jövő felvirágzása hitelüktől függ; már pedig ezt kellene előbb tönkretenni, mielőtt az európai pénzkirályoknak azt mondhatnók: ennyit és ennyit fizet majd a nagyharang; vagy hogy ezután csak felannyi kamatot fizetünk. Ez uton tehát megtakarítás egyhamar nem remélhető.

Különben, a mi 1871. államköltségvetésünkben csak mintegy 4 3/10 milliót tesz a hiány a rendes kiadások fedezésénél, 12 millióval többre megy azon deficit, mely az állandó és hasznos beruházásokra szánt rendkívüli szükségletek által vétetik igénybe, s így nem oly nagy a terüh, melyet az európai fenyegető helyzet ró államnak vállalaira.

Mindazonáltal az így is tetemes deficit gondolkodásra inti nemcsak a felelős kormányt, hanem a pártokat is.

Nemcsak a méltányosság alapjára fektetendő adóreformot kell sürgetni és keresztülvinni, ezzel kapcsolatban hozzá kell látni, a kormányának mint hivatott kezdeményezőnek a közgazdasági reformokhoz, rendezni kell gyorsan meglazult jogállapotunkat; oda kell hatni, hogy az ipar és kereskedelem mentessék fel nyügeiből, s így, forgalmi akadályai megszűnven, fokoztassék a polgárok jólléte, a vivum aerarium adóképesége.

Hogy a deficitektől menekülhessünk csak két út van: szigorubb ta k a r é k o s s á g vagy az állampolgárok kereseti forrásainak bővítése, újak megnyitása. Legtöbbnyire a kétfő tapintatos egyeztetése menti meg az államokat az eladósodás súlyos bajaitól, utóhatásától; mert a szigorubb takarékoságot még ma a legjobb okarral se lehet alkalmazni oly kiadásoknál, a melyeket minden európai állam vaskénytelenségből tesz meg; tehát nálunk is inkább a keresetforrások szaporításában kell a pénzügyi baj, a deficit orvosságát keresnünk, mivel úgy is mennél inkább elérünk a culturállam színvonalára minden ágazataiban, annál több kiadásaink lesznek, kell hogy legyenek, s ez nem baj, ha népünk vagyonosodása is lépést tart hasznos befektetések szaporodásával. A takarékoság mellett arra kell főleg ügyelnünk, hogy a népszellemi erőit fokozó tényezők gyarapítása körül ne játszuk a Harpagon szerepét, minthogy itt minden megtakarított forintért tizet fizetnénk uszóra, s jövőnket is compromittálhatnók.

Hatósági élet.

Ns. Alsó-Fehérmegye f. martius 16-án tartá meg N.-Enyeden ez évi első bizottmányi gyűlését. A folyama rövid volt, eredménye azonban annál több lehetett, mi-

szél. 63°), hol a tulajdonképpeni gabnővények többé már nem élhetnek meg. Amerika északi partjain pedig annyira leszál a gabnafajok tenyészési vonala, hogy ott még éppen az 50°-ot kell azon legvégső határnak tekintenünk, hol már többé semmiféle kenyérnövény nem tenyészik, sőt még Uj-Foundlandban sem, a melynek pedig legdélibb pontja Európában a bodeni (konstánzi) tóval fekszik egyenlő magasságban. A vonal ezután új-ból feljebb emelkedik észak felé, s nyugot-irányt véve Amerika nyugoti partján megint eléri az ész. szél. 57—58-ik fokát. Ázsia keleti partján ismét 50°-ra száll alá, s csakis Kamaszka legdélibb pontján lehet egy kevés gabonát nyerni; innen kezdve a gabnavonal Szibériában a Lena folyó mellett újból 58°-ig, sőt az Obi folyónál egész 60°-ig emelkedik; Arkhangelen (67°) tul nyugoti irányban emelkedve Skandináviában az először említett legmagasabb fokot éri el. A gabnavonal e görbületei tökéletesen megfelelnek azon vidékek fekvésének, melyeken átvonulnak. E sajátságos fűnemény az amerikai szárazföld jóval hidegebb éghajlatából származik, ez pedig ismét az öböl-folyam (Gulf-stream) irányából veszi eredetét. Az öböl-folyam ugyanis egy hatalmas tengeri áradat, mely a Mexikói öböl (neve is attól jön) aequatori forrásaгу vizkattanából indulván ki, magas hőmértékű ártájával Amerika partjainál északra tart, hanem körülbelül Uj-York táján kelet felé Európának fordul, s mig földrésznünk észak-nyugoti partjaira enyhe és szelid levegőt lehel, addig az újvilágot hideg, zordon éghajlatának engedni martalékul.

A mi a déli határvonalról illeti, annak irányát majdnem lehetetlen meghatározni. Egy tekintet a földábrázra

vel az előfordult tárgyak az előleges tanácskozások alkalmával vizsgálat alá vétetvén, az itt megállapított véleményes indítványok többnyire helyesléssel fogadtattak el rövid vita után.

Főispán mtlgos Pogány György ur megnyitván az ülést a tagokat üdvözölő beszédével, először a hozott törvények olvastattak fel. Több leirat között ki kell emelnünk az új belügyi s oktatásügyi miniszterek Tóth Vilmos és Dr. Pauler Tivadarnak hivataluk elfoglalása alkalmából tett leiratait, melyeket a gyűlés éljenzéssel fogadván, ő nagyméltóságaihoz üdvözölő feliratot küldeni határozott. Pártolólág járult továbbá a bizottmány megyénk nagy és legjáratalnabb részét érintő, Abrudbányán át Tordára menőleg tervezett vasut tárgyában tett átrathoz is, s teljes megalégedéssel vette a m. keblj pénzintári zárszámadást az elmúlt 1870 évről, mely a pénztár állapotjának teljesen rendben létét s pontos kezelését tüntető elő.

Az előfordult tárgyak közt legtöbb figyelmet s észrevételt azonban az 1-ső folyamodású bíróságok felállítására tárgyában kelt javaslat idézett elő. Fellelvén ugyanis kir. biztos ur ő nmltsága által bizottmányunk vélemény adásra szólította, a képv. házi bizotttság javaslatában foglalt bíróságokhoz tartozandó községek kijelölésére nézve, eredménye következő lett:

A megye bizottmányának szűkebb körü bizottsága, s a megyei tisztség előleges tanácskozások és intézkedések következtében kész javaslattal állván elő, mely már fel is terjesztetett, a gyűlés az itt röviden vázolt javaslatot némi vita után helyben is hagyta.

Me gy é n k részére a képv. házi bizottság N.-Enyed és Gy.-Fehérvárt tűzvén ki törvényszéki székhelyül, — Abrudbánya, mely iránt a bizottmány mult gyűlésen kérelmezett is, mellőztetett. Az előbb említett 2 székhely s az ezekhez tartozó járásbíróságokhoz osztandó helységek vehették csak igénybe a bizottság figyelmét, midőn a n.-enyedi törvényszék és 3 járásbíróságához 116 helységet — 90 ezer lélekkel — hozott javaslatba, 3 helységet Küküllőmegye területéből vevén át.

A gy.-fehérvári kir. törvényszék s 7 járásbíróság-hoz 124 helység tartozna, a javaslat szerint 30 helység Hunyad-, 5 helység Tordamegyéből kapcsolhatnók ide.

Igen természetesnek tűnhetett fel azon körülmény, hogy az említett megyék ragaszkodván a régi megszokott területi kötelekhez, nem nagy hajlandóságot mutatnák községeknek a megyénk területén levő törvényszékek hatáskörébe leendő vonásba beegyezni. De fontosabb érdekek s a közjó szem előtt tartása lehet egyedül azon irány, melyszerint ily dolgokban eljárni szükséges köteleesség.

Me gy é n k bizottmányát azonban a megszkokottságon kívül a czélszerűség tapasztalása is arra indítá, hogy jelen javaslatban újlag felhozza egy kir. törvényszéknek Abrudbányán leendő felállításának szükségét s ajánlja a Vizakna városában felállítandó járásbíróságnak a n.-szebeni kir. törvényszék köréből kivételével agy.-fehérvári törvényszékhez csatolását, könnyebbnek tünvén fel anyai helységet csatolni oda megyénk területéből, hogy egy czéljának megfelelő járásbíróság létesíthessék.

A felterjesztés 2-ik része a törvényszéki elhelyezések tárgyában tett értekezések eredményéről szól, melyből N.-Enyedet illetőleg felhozhatjuk, hogy a város —

elégge feltűnteti, hogy mily kevés a szárazföld a déli félgömbön, s az is mily csekély mértékben áll művelet alatt. Haem annyit mégis biztosan állíthatunk, hogy e déli vonal eltérései és görbületei nem oly tetemesek, mint az északnál, a mi megint csak a déli félgömbön létező szárazföld különböző alakzataival áll összefüggésben; a szárazföldek itt nagy három szögöket képeznek, melyeknek alapja észak felé fekszik, mig déli szögök minden felől a tenger környezi és így nagyon is egyöntetű, ugynevezett tengeri légmérséklettel bírnak.

De nemcsak a szélességeiktől s azoknak sokféle módon változó églji viszonyaitól függ a tápnővények egyik vagy másik nemének tenyészete, mert azoknak elterjedése bizonyos fokig a földnek a tengerszine felett álló kisebb vagy nagyobb magasságától is feltételezve van. Például azon körív közepén, melyben leginkább a búza tenyészik, Európa közép- és déli részében, bizonyos magasságban a rozs, zab és árpa stb. is megterem, holott e magasságon tul a légmérséklet növekedő hidegsége miatt még a zordon észak termékei sem élhetnek meg.

Ázsiában a rozs termelése a Himalayán 3000, a búzáé 10,000, a rozse, árpáé és zabé 12,000 lábíg emelkedik, mig a hegység tulsó, északi lejtőin, Tibetben, még 13,000 l. magasságban is tenyészik a búza. Humboldt azt mondja, hogy a déli oldalon 10,000 lábnyi magasság a búzatenyészett legszélso határa, mig ellenben Tibet fennsíkjain imitt-amott még 18,000 láb-nál is találhatunk búzát. E nagy különbség a termelési öv határvonalai között mindenekeleltő a hővonalról származik, mely a Gérard testvérek legújabb kutatásai szerint délen 13,000 lábnyira száll alá, holott északon

miután értesülése szerint a kormány 20 ezer főt szánt a hivatalos épületek megnagyobbítására, ezen összegért s a jelenlegi — a városn majdnem kívül levő — törvényszéki helyiségnek katonai laktnyaival leendő átengedése mellett kész a város központján egy megfelelő törvényszéki épületet berendezni. Mi, ha lehetséges volna, bizonyára sok előnnyel járna ugy a felek, mint a tisztviselők részére is, s főleg a nagy lakásszükségen is könnyítve lenne, miután a katonaság által sok épület van elfoglalva.

Ezek voltak nevezetesebb tárgyai a gyűlésnek, mely egy délelőtt folyott. Következett utána a díszes főispáni ebéd, melyen a toaszok sorát főispán ő mltsága kezdé meg ő felségekre tett felköszöntésével; valamit ez, ugy a többi köszöntések is általános éljenzéssel fogadtattak, melyek közül főispán ő méltóságára, a miniszterelnökre, kir. biztos ő nmltságra, Tóth Vilmos és Pauler miniszterekre, a megyei követekre, stb. tett toaszokat lehet kiemelni.

Végül tudósításunk befejezte előtt legyen szabad azon óhajtasunkat nyilvánítani, vajha a bizottmányi tagoknak megjeleni nem igen szerető része becsülő többre a tért, melyen keblj ügyeink rendezése és fejlesztése alkotmányunk folytán oly sok alkalom nyujtatik.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten márt. 21. 10 óra — p. délelőtt. Érkezett Kolozsvárra márt. 21. 1 óra 30 p. d. u.

Páris. A városháznál is torlaszok emeltettek. A központi bizottmány elfoglalta a ministeriumokat. táviradt. A lakosság magatartása nyugodt.

Versailles. A kormány egybegyűlt. Vinoy alatt 40.000 ember összpontosított. A hatóságok a departementekben utasítottak az itteni kormány rendeleteinek végrehajtására.

Legújabb táviratok.

Párisban a forradalom terjed. A kormány pártján álló csapatok támadása, Vinoy vezérlete alatt, visszaveretett.

Vinoy proclamatiojában a nemzetorséget felhívja a köztársaság megmentésére az anarchiától.

A felkelők központi bizottsága proclamatioában községyi tanácsválasztásra hiv föl. Igéri, hogy a nép kezeibe hatalmát visszateszi, mihelyt a mostani áruló kormányt elűzte.

Bellevilleben St. Antonie városrészekben számos torlasz áll; a közlekedés megszünt. A sorkatonaság nagyrésze a fölkelőkhez csatlakozott.

A „Nord“ című lapnak Párisból a következőket sürgönyzik: A montmartrei lázadók új választásokat s a mostani nemzetgyűlés fölcsatolását követelik; egyuttal

16,000, sőt néhol 17,000 lábnyira is fölemelkedik a tenger szine felett. Némely utazók a tibeti fennsík ez előnyeit a nap sugarainak tulajdonítják, melyek a kopár sziklákról nagy erővel verődnek vissza.

Az Andeseken (Kordillerák) s különösen Peru magaslatain a törökbuza (kukoricza, malé) 12—13,000 lábnyi magasságban tenyészik; itt, valamint Mexikóban is, a burgonya 10,000, buza és más gabonának 9000 láb-nál még igen jól teremnek; pizáng, maniok-gyökér stb. 3000 láb-n tul nem található.

Ezek szerint földgömbünk e két hegysége nyujtja nekünk a tápnővények legkitünőbb fajait. Csekélyebb jelentőségűek a tatárka, borsó, bab, lencse, köles, durra (fekete köles), diók stb., melyek fölvtva imitt-amott a különböző égljak alatt tenyészíthetnek; s különben is a legjelentékenyebb tápnővények ninesenek mindenütt kizárólagosan csak illető tenyésztési határvonalaik közzé korlátolva.

A rozs, zab, árpa és burgonya északi övében talátkát, babot és borsót is találunk; a búza tenyész-övében babot, borsót, kölest, durrát, diófajokat, kukoriczát és rizst; a pálmakéban búzát s más különféle gabnafajokat. A tropikus övben a tulajdonképpen oda tartozó növényeken kívül kukoricza, búza stb., a legjobb minőségűek.

Igy vannak megoszolva földünkön a természet ama jótékony adományai, melyekért millió meg millió ajk esd naponként az egek urához e sokat jelentő szavakkal: „Add meg a mi mindennapi kenyérünket!“

Peregrin.

azt akarják, hogy az alkotmányozó gyűlés Párisba költözködjék át, és hogy a kormány fizesse ki a nemzetörvényrendes zsoldját mindaddig, míg a munka megkezdődik. Attól tartanak, hogy az összeütközés ily körülmények között elkerülhetlen.

Bernből sürgönyzik, hogy márcz. 17-kén 54.000 francia katona hagyta el Svajczt, hol belebuzve voltak.

Egy berlini félhivatalos lap közelebb azt írta, hogy német kormánykörökben attól tartanak, miszerint Franciaország nem fogja lekiismeretesen teljesíteni a békefeltételeket. A „Schlez. Zeitung“ most azt állítja, hogy Berlinben már megfontolták, mi lenne következménye egy esetleges forradalomnak Párisban. Ha a vörösök jutnának uralomra Franciaországban, bizonyára első teendőjük lenne nem fizetni meg a hadikárpótlást.

Egy orosz lap a „Mosk. Wiedomosti“ mely eddig csak dühöngeni tudott Ausztria-Magyarország ellen, most egyszerre azt látja, hogy e birodalomnak nagy életképessége van és nincs arra kárthatva, hogy szétbomoljék. Az orosz közlőn egyszerűen azt tanácsolja, hogy alakuljon át Ausztria-Magyarország szláv állammá.

Bécs, márcz. 19. A „Montagsrevue“ közleményeket hoz, melyek az 1870-ki orosz-porosz egyezményre vonatkozó leleplezéseket tökéletesen megerősítik, s oda egészítik ki, hogy a két hatalom közt formális szerződés nem áll ugyan fenn, de igenis váltattak 1870-ben Gortsakoff és Bismarck között nyilatkozatok, melyek öt pontból állván, utolsó pontjuk oda nyilatkozik, miszerint Poroszország Oroszország tetszésére bizza az időpont megválasztását, a midőn a feketetengeri korlátozások megszüntetését követelje, s Poroszország minden körülmények között támogatni ígerte e követelést.

Kassel, márcz. 19. Napoleon ma délelőtt 11 óra 40 perckor hagyta el Wilhelmshöhe-t. Ide négyes fogatu nyitott királyi hintóban ért előlővágókkal, Monts gr. kormányzó kíséretében. Az indóháznál a 83. ezred zenekara zenével fogadta az excsászárt, ki a jelenlétüket szívélyesen üdvözölte; a népet díszöltönyös huszárok tartották távol.

Mazzini a német-francia háborúról.

Rómában e hó elseje óta egy új heti lap jelenik meg: „La Roma del popolo“ czim alatt, melynek már czíméből sejtetheti, hogy Mazzini tanainak hirdetője. A hetilap első száma egy cikket közöl, mely Mazzini tollából folyt és a német-francia háborúról szól.

Szerzője talán nem nagy történész, de hiszen tanai-ban, és vallásossága nem engedi, hogy e nagy történelmi catastrophaiban pusztá esélynél és mechanikai ok és okozatnál egyebet ne lásson. „A francia-német háboru büntetés Franciaországra és komoly tanulság reánk nézve.“ E sarkelyből indulván ki Mazzini, mely eleve felemelkedik az olasz politikuskok általános álláspontjára, kik Franciaország bukásának okait még mindig Bismarck ravaszágában, Moltke számításában és Krupp ágyúiban keresik. Mazzini a szokásos véleményt felületesnek és részrehajlónak nevezi. „Egyik párt teljes francziává, a másik teljes németté lett; sokan, kik Sedanig a németekkel tartottak, Sedan után a francziák mellé állottak, meg nem gondolván azt, hogy a Napoleon által egyszer megkezdett háborúnak két nemzet közti háboruvá kellett fejlődnie, és hogy a háboru czélja nem a

győzelem, hanem oly béke elérés, mely szükségtelenné tesz újabb háborut és győzelmet.

Több oldalról lehet hallani történelmi emlékek említését: miképen és mily gyakran támadta meg Franciaország Németont és sietette meg ennek épését, — mintha nem minden nemzet egyenlő mértékben lett volna hibás, és mintha a teuton néposalád nem bitrolna még ma is a szláv, olasz, magyar népektől elfoglalt területeket. Más oldalról a Párisba vetett golyók otrombán-szenvedélyes viták tárgyát képezték, mintha a francziák 22 év előtt nem ágyúzták volna Rómát, és mintha készek nem lettek volna Berlin lövetésére, ha nekik kedvez a szerencse! Hallottuk a még otrombább állítást, hogy a németek „barbarok“, „új hunnok“, mivel néhány minden háboruban kikerülhetlen kegyetlenkedésnek nem tudták elejét venni, — míg a német hadvezényelt által követelt eljárás becsületes, sőt gyakran nagylelkű vala. — Minden háboru többé-kevésbé véres párbaj. De azon napig, melyen a dynastiák elűzése következtében a köztársasági népszövetség és nemzetközi ítélőszék nem fog életbe lépni, kötelessége minden katonának hazajárni győzni; és ha a templomok vagy képtárak iránti tisztelből a német hadsereg respectálta volna Strassburgot és Páris, vagy megelégedve a győzelmeikkel Sedan után hazatér, akkor ötszáz ezer özvegynek és árvának joga lett volna elébe kiáltani: „Feláldoztuk férjeink és fiaink életét, de nem azért, hogy a német büszkeség a győzelemben lelje örömét, hanem hogy biztosítékot hozzatok új áldozatok szüksége ellen.“

Mazzini osodálja az olasz ifjúságot, mely segítségére sietett a francia köztársaságnak, mely nem rég megölte a római köztársaságot. Ő nem hisz a mostani köztársaság marandóságába, nem helyesli Elsassnak a nép megkérdezése nélküli annectálását, de Nizzára mutatva, mondja: „a köztársaság előtem szent ügy; de a név nem üdvözít, bálványimádás még nem vallás.“ A jelenlegi francia köztársaságba nem bizik, mert nem lesz képes az egyetemes köztársaság kezdeményezését kezébe venni. Azon általános aggodalmat sem osztja Mazzini, hogy a német győzelem a latin népek vesztét idézendő elő: ő nem kétkedik sem Németország szabad fejlődésében, sem Itália nagy jövőjében, és hisz Franciaország újjászülésében.

UJDONSÁGOK.

N. t. évnegyedes előfizetőinket kérjük, méltóztatassanak előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési feltételek 1871-re:

9 hónapra 1871. apr.—dec. 8 ft. — kr. o. é.
Félévre „ apr.—sept. 5 „ 50 „ „
4 hónapra „ apr.—jul. 3 „ 80 „ „
Évnegyedre „ apr.—jun. 3 „ — „ „
2 hónapra „ apr.—maj. 2 „ — „ „
Egy órára „ aprilis 1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldéséért a vidékre:

9 hónapra 1871. apr.—dec. 1 ft. 10 kr. o. é.
Félévre „ apr.—sept. — „ 80 „ „
4 hónapra „ apr.—jul. — „ 60 „ „
Évnegyedre „ apr.—jun. — „ 40 „ „
2 hónapra „ apr.—maj. — „ 30 „ „
Egy órára „ aprilis — „ 20 „ „

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— A huszárezredek már a jövő hó elején bevonulnak Magyarországra, míg a többi lovas ezredek több más tartományokba tétetik át. Először a Moórban

állomásoz dragonyos ezred fogja elhagyni állomását, s e hó 28-án új helyére Bécsbe indul; a moóri állomást az Érsekújvárti állomásozott 10-ik magyar huszárezred foglalja el.

— A **táborkar felosztására** nézve márczius 6-án bocsátott ki ő felsége egy rendeletet, mely lényegében így szól: A táborkar 1871. ápril végével mint önálló testület feloszlatatik. Az ezen testülethez tartozott valamennyi törzs- és főtiszt azonnal beosztandó azon fegyveremekhez, melybe e tisztek ezelőtt tartoztak s a más fegyverembe való beosztás csak kivételesen engedhető meg. A táborkarhoz tartozott azon törzs- és főtisztek, kik a csapatszolgálatban eddigelé még nem alkalmaztattak elég ideig, ott azonnal alkalmazandók. — Az új táborkarba részint az új törzs- és főtisztek vétetnek fel, kik ez idő szerint is e táborkarba tartoznak, részint pedig a csapattestületekhez tartozó oly tisztekből választotnak, kik a táborkari szolgálathoz különös képességet mutatnak. A régi táborkar azon tisztjei, kik sem a csapattestületeknél nem alkalmaztatnak, sem az új táborkarba át nem vétetnek, egyelőre szolgálattal végett beosztotnak az új táborkarba. A „hadiskola“ból kikerült tisztekre nézve az eddig fennállott előléptetési szabályzat megszűnik.

→ **Ismét egy rablás.** Vasárnap éjjel a belváros utczáján S. . . y csizmadia legény megtámadott egy fiatal embert, levette a földre s megfosztá 18 forintjától. Ezek után is persze még mindig gondolkozik ama bizottmány, mely kiküldetett a városi képv. testület által a törvényszéknél a bűnügyekhez kivánt pótbírák szükségessége megállapítása tárgyában, — hogy mit tegyen? Ez mégis sok. Valóban csodálkozunk, hogy az igazságügyi miniszterium e káros késedelmezésért még eddig kérdőre nem vonta az illetőket.

→ **Sz. Mátrai Laura** asszony jutalmára szombaton, márczius 25-én „Hero és Leander“ Grillparcer Ferencz 5 felvonásos tragoediája kerül színre. A közkedvesség művésznő közönségünknek oly sok élvezetes estét szerzett, méltán számíthat a legmelegebb pártfogásra.

— **Vastag György** képzőművész hazánkfia, mint Bécsből értesülünk jeles tehetségeihez méltóan részesül a főrangú körök megrendeléseiben. Ujabbban a „N. Fr. Presse“ így ír róla: „A képzőművészeti társulat kiállított képei közt egy magyar művésztől, Vastagtól is — ki állandóan Bécsbe tette át lakását — látunk egy képet, mely már térbeli viszonyainál fogva is feltűnő. „Egy gyermekcsoportot“ ez, egy kis sereg ép és szép gyermekekből álló (hihetőleg testvérek) kik játékközben természetesen csoportosítva egy háttérül szolgáló díszes tájképen vannak elhelyezve. A gyermekeknek a megszólamlásig hűnek kell lenniök, oly élénken néznek felénk; a rajz szabad és könnyű, a színezet gyönyörködtetőn kellemes, a csoportozat pedig szeretetreméltó szeszélylyel van összeállítva. „Örvendünk hazánkfia e szép sikerének, fényes jövő zálogául tekintjük azt.

— **Egy török író magyar színpadon.** A temesvári (természetesen német) színpadon e napokban egy új szomorujátékot adtak „III. Selim szultán“ czimvel, mely nem közönséges sikert aratott, s már többször színre került. A kedvezően fogadott mű szerzőjeül a temesvári török consult, Murad Effendit említik, ki eddig is szép nevet szerzett magának lyrai költeményeivel.

— **Sardou Viktor** jelenleg marlyi nyári lakába tartózkodik, melyet a poroszok különös tekintetből megkíméltek. Mint egyik angol lapból olvassuk, a tehetséges író egy újabb regény befejezésével van e pillanatban el-

foglalva, mely „Roi-Carotte“ czimvel Vilmos császárról hű és felette mulattató képet fog nyújtani.

— **Ép most jelent meg „Népszerű Távirás-tan“** különösen távirai mellékállomások számára, szerkeszté és kiadta magyar nyelven Nagyajtai Dónáth Lajos, budai m. kir. távirai főnök. E szakmában ez az első mű, mely a magyar irodalomban megjelent, s így kettős érdeme van a szerzőnek: — utörő kézi könyvet ad a távirászatra készülők kezébe, s így módot nyújt a magyar fiataloknak e szakma terén is tért foglalni, — másfelől előmozdítja azon czélt is, hogy táviráinkat szakképzettek kezeljék a mellékállomásokon is, s így maga a távirati hálózat is tökéletesebben megfeleljen rendeltetésének, nagy szolgáltatokat tevén a hazai közérdekeknek. Ajánljuk e művet t. olvasóink figyelmébe. Könyvárusok utján megrendelhető.

— **Weisz és Blau** jóbarátságban élő sertéske-reskedők Pancsováról, a „Magyar király“hoz czimzett vendéglőben voltak szállva. Blau előbb kelt fel, s a szobát, melyben Weisz jóízűen aludt — a szobalány gondjaira bízta. Alig távozott, észbe jutott órája, s visszatért érte. Weisz fölébredt, keresi óráját, de nem találja sehol. Bejelenti a kapitányságnál, de a nyomozásnak semmi eredménye. Weisz keservesen panasolja kárát az estve hazaérkezett Blaunak. El önézzettel nyul zsebébe, hogy az óvét — nem lopták el, s meglepetve veszi észre, hogy két órája van. Feledékenységből társát is zsebre tette s óráját nem vevén igénybe, nem vette észre. Eszébe jutott neki most, hogy a két aranylánczért csodálták tehát őt annyira az utcán.

Nemzeti színház. Szerdán, márczius 22-kén „A zarándokok, vagy kaland egy apáca-zárdában.“ Francia vígjáték 3 szakaszban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Márt. 20-ról: 5% Metaliques 58.30. 5% Nemzeti kölcsön 68.15. 1860-diki államkölcsön 95.70. Bank-részvény 727. Hitelrészvények 267.—. London 125.35. Ezüst 123.—. Cs. k. arany 5.90. Napoleondor 9.96 1/2.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.25. Temesi 76.25. Erdélyi 74.25. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

3-40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-5 emelet 14 sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Hivatalos. Hirdetmény.

Sz. 5781 — 1871. 1-3 (104)
Miatán az 1871-ik év február 6-ra hirdetett pályázat a várakozásnak nem felelt meg, a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak az 1871-ik év február hó 22-én 8908 sz. alatt kelt rendelete következtében, a Maros-Portus-nagy-szebeni vonalon folyó 1871-ik évben a temesvári-aradi vasutvonálnak a forgalomban leendő átbocsátásának idejétől kezdve 1871 december végéig történendő dohány szállítás végett idej aprilis 12-én déli 12 óráig írásbeli ajánlatok utján tartandó újabb pályázat nyitatik.

A szabályszerűleg felszerelt 50 krral bélyegzett és a vagyoni állást igazoló bizonyítványokkal is ellátott írásbeli ajánlatok e m. kir. pénzügy igazgatóságának elnöki irodájában a fennemlített határidő eltelte előtt benyújtandók. Az ajánlat tevőnek köteleznie kell magát, miszerint a fennjelzett időtartam alatt a temesvári dohánygyárból eredő dohánymekket az az a közönséges és mérsékelt áru vágott dohányt valamint a fumei gyárból eredő gyártmányokat — Maros-Portusról-Nagy-Szebenbe és Brassóba vagy onnét vissza Maros-Portusra a szerződésileg meghatározandó legrovidebb idő alatt megpedig: M.-Portusról-Szebenbe 4. Brassóba pedig 10 nap alatt a felrakodási és lerakodási időt is bele számítva át fogja szállítani.

Az olyképen benyújtandó ajánlatban az említett utvonala a szebeni vagy brassói állomások szerint külön-külön egyenként megnevezendő utvonalaokra oda és vissza teendő ajánlati összevegek egy bécsi mázának megfelelő mennyiség szerinti számmal és írásban kijelölendők.

A bántpénz 200 szóval kétszáz forinttal o. é. készpénzben letendő és az ebbeli pénztári nyugta az ajánlatához csatolandó. — Azon bántpénz, mely az elfogadott ajánlat után tétetett le, bennmarad — míg a szerződés megkötve és a szabályszerű biztosíték letéve léssen.

Ezen biztosíték az összes a pénzügyigazgatóság számosztály által kiszámítandó szállítási bér 10%, állapítatik meg, és a szerződési feltételek szerint, melyek a kötető szerződés kiegészítő részéül nyilvánítottak, — kiállítandó. Az ajánlatban határozottan kimondandó, hogy az ajánlkozó a szerződési feltételeknek, melyek a kolozsvári és n.-szebeni m. kir. pénzügyigazgatóság elnöki irodájában betekintésre kitarva vannak, — magát feltétlenül alá veti.

A vállalkozó köteles a megtörtént értesítés után a szerződvény aláírása végett a m. kir. pénzügy igazgatóságánál haladék nélkül megjelenni.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól. Kolozsvárt 1871 martius 11-én.

Itt még csak ma a főtéren a gróf Gyula y-ház alatti boltban, **Büvész-készletek, pántoló és társasjátékok végeledása leszállított árban,** a melyekkel fiatal és koros a legmeglepőbb varázműveket kiviheti.

Ezek közt részint ujonnan érkezett tárgyak, u. m.: **varázs-kártyák**, melyek virágfüzérre változnak 40 kr., **varázs-vesszők**, melyek 6-8 láb magasra nőnek ki a szájból 50 kr., **változó varázs-kártyák**, melyek rácheledés által elváltoznak 30 kr., **büvész-takarék-persely** (igen eredeti) 60 kr., **mesterség**, mely által a bal mutató ujjat látszólag minden kalapon átszurhatni 50 kr., a **varázkalapács** egy eredeti élez kivitelére 1 ft 50 kr., a **varázs-kés**, melyet látszólag a tenyeren átszurhatni 90 kr., a **büvész boroskanta**, melybe vizet tölt az ember s piros bort önt ki 1 ft 20 kr., **varázs-tárczák**, melyekből a szivarok ellúnnak és vezényszóra ismét ellóálnak 60 kr. 1 ft 10 kr. legfinomabbak 3 ft., **varázs-lakat**, melyet valakinek észrevételül a szájára akaszthatni 1 ft 30 kr., **gyermekeknek és családoknak** különféle játékok és egész varázs-szekerények 2 ft 50 kr.

Lenormand-féle jós-kártyák

kártyavetésre és jóslásra az eddig leghiresebb párisi jósnő Lenormand M. elvei szerint 1 ft 20 kr. (magyarozó könyvecskével együtt) ajánlatok különösen női társaságoknak.

NB. A vásárlóknak minden pontosan megmutattatik; használati utasítások ingyen.

Megrendelések azonnal pontosan teljesítenek.

KLINGL M. és TÁRSA, varázszikkek gyártói Bécsből.

(10) 26-30
A fogak fönntartása és tisztítására legjobb az ANATHERIN-SZÁJVIZ, ára 40 kr., mely jósága miatt 15 évi szabadalommal volt kiüntetve. Bécsben Spitzmüller Károly gyógy-szertárában „zum rothen Krebs“ am hohhen Markt. **Kolozsvárt: Csapó Sándor úrnál.**

Itt még csak ma a főtéren a gróf Gyula y-ház alatti boltban, **Büvész-készletek, pántoló és társasjátékok végeledása leszállított árban,** a melyekkel fiatal és koros a legmeglepőbb varázműveket kiviheti.

Ezek közt részint ujonnan érkezett tárgyak, u. m.: **varázs-kártyák**, melyek virágfüzérre változnak 40 kr., **varázs-vesszők**, melyek 6-8 láb magasra nőnek ki a szájból 50 kr., **változó varázs-kártyák**, melyek rácheledés által elváltoznak 30 kr., **büvész-takarék-persely** (igen eredeti) 60 kr., **mesterség**, mely által a bal mutató ujjat látszólag minden kalapon átszurhatni 50 kr., a **varázkalapács** egy eredeti élez kivitelére 1 ft 50 kr., a **varázs-kés**, melyet látszólag a tenyeren átszurhatni 90 kr., a **büvész boroskanta**, melybe vizet tölt az ember s piros bort önt ki 1 ft 20 kr., **varázs-tárczák**, melyekből a szivarok ellúnnak és vezényszóra ismét ellóálnak 60 kr. 1 ft 10 kr. legfinomabbak 3 ft., **varázs-lakat**, melyet valakinek észrevételül a szájára akaszthatni 1 ft 30 kr., **gyermekeknek és családoknak** különféle játékok és egész varázs-szekerények 2 ft 50 kr.

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.

(24) Bizonyítvány. 12-12
Kohn Ignác óras urnak, Pesten kigyóutca 6 sz.
Alőírott ezennel bizonyítom, hogy Kohn Ignác, pesti lakos óragyáros urtól kigyóutca 6-ik szám alatt, egy Ankerórt vásárolván, annak mind olcsóságával, mind pedig jószágával oly annyira meg vagyok elégedve, hogy a nevezett óragyáros urnak gyártmányát mindenkinek tiszta lelkiismerettel ajánlani bár mikor is bátor vagyok **Herovits Sándor**, földb. Zalabérbén. A legjobb és legolcsóbb órák kaphatók három évi írásban adott jótállás mellett, a több év óta jó hírbén álló órasnál

KOHN IGNÁCZ

Pest, kigyóutca 6-ik sz. a párisi házzal szemben. **CENFI ZSEBORÁK.**

Ezüst hengeróra 4 rubinnál	10-11-12	Arany henger hölgyóra 4-8 kövel	24-26-28
„ ugró fedéllel	12-13-14	„ „ kettős fedéllel	38-40-45
„ 4-8 rubin	15-16-17	Arany henger hölgyóra gyémánt és zománczsal	40-45-50
„ horgonyóra 15 kövel	15-16-17	55 frtig	
„ kettős fedéllel 15 kö	18-20-22	„ horgony hölgyóra remontoir 60-70-80-90-100 ftig	
„ kristályüveg-gel	18-20-22	Függő órák 8-napra felhuzandó	18-20-22-24
„ és kettős fedéllel	24-26-28	„ órat és félórát ütő	40-32
„ remontoir kristályüveg-gel 15 kövel	28-30-32	„ „ negyed órát ütő	58-55-55
„ kettős fedél 15 kövel	35-38-40-45	„ „ havonként igazítandó	30-32
Arany hengeróra Nr. 3 4-8 rubin	30-32-35	Munkás órák kristályüveggel	14 frt.
„ horgonyóra Nr. 3 15 kövel	37-40-42	Büvös órák, melyeket sohasem kell felhuzni	45 frt.
„ „ pórfedéllel	48-52-55	Ébresztő órával	7 frt.
„ „ kettős fedél, 15 kövel	55-60-65	Arany láncok rövid, 19 karat 20-25-30 40-50 frtig	
„ kettős fedél és arany pórfedéllel	70-75-80	Arany láncok hosszú, 35-40-45-55 65-80	
	90-100 frtig	Ezüst rövid láncok 13 latos ezüsből 4-5 6-7-8-9-10 frtig	
		Ezüst hosszú láncok 6-7-8-9-10 12-14-16 frtig	

Mindenféle javítások a legújabb genfi modor szerint a legjobban és legolcsóbban teljesítenek. Régi órák, töredék arany- és ezüst cserébe vétetnek. Vidéki megrendelések az összeg eleve beküldése vagy utánvét mellett gyorsan küldetnek. Nem tetsző órák visszacszeréltetnek.